

LORM

SPOLEČNOST PRO HLUCHOSLEPÉ
SOCIETY FOR THE DEAFBLIND

PRŮVODCE
ZÁKONEM
O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

MIMOŘÁDNÁ PŘÍLOHA
K 46. ČÍSLU BULLETINU DOTEKY

Milí čtenáři Doteků,

den 14. března 2006 se stal jak pro Vás uživatele, tak pro nás poskytovatele sociálních služeb historickou událostí. V tento den podepsal prezident České republiky nový zákon o sociálních službách, který nabude účinnosti dne 1.1. 2007. V mimořádné příloze jarního čísla bulletinu Doteky 46 Vám přinášíme první ucelený materiál, ve kterém se Vás pokusíme seznámit s principy zákona o sociálních službách i konkrétními změnami, které nám všem přinese.

O zákon o sociálních službách se usilovalo od počátku 90. let. Tehdy byl tento zákon opakovaně navrhován, měněn a opět stahován podle toho, jak se během posledních 15 let střídaly vlády. Doposud byly sociální služby upraveny zastaralou legislativou platnou před rokem 1989, která zná pouze ústavní péči a pečovatelskou službu. Všechny ostatní služby, jako například osobní asistence, azylové domy, respitní péče, domy na půli cesty a mnohé další byly a jsou provozovány bez právní úpravy podmínek. Následkem toho bylo velmi obtížné zajistit dostupnost mnohých z nových forem služeb všem potenciálním uživatelům ve všech regionech. Poskytovatelé z řad neziskových organizací byli po celou dobu znevýhodněni oproti poskytovatelům z řad příspěvkových organizací v přístupu k veřejným finančním prostředkům. Chyběl zde jasný systém financování služeb a možnost kontroly kvality těchto služeb.

Na tuto nepřehlednou situaci se snaží v mnoha ohledech reagoval Zákon o sociálních službách. Do jaké míry bude úspěšný ukáže až čas. Za nejvýznamnější změnu, kterou Vám zákon přináší, považujeme skutečnost, že se prostřednictvím příspěvku na péči budete moci sami svobodně a aktivně rozhodovat o tom, jaké služby využijete, v jaké rozsahu a u kterého poskytovatele. Jinými slovy, bude plně na Vás, jak si své postižení budete kompenzovat.

Celý proces připravovaných změn pro Vás v LORMu aktivně sledujeme. V minulých letech jsme se zapojovali do mnoha odborných diskusí, podíleli jsme se například na připomínkování věcného návrhu zákona o sociálních službách, na formulaci ustanovení k vyhlášce k Zákonu o soc. službách, která má blíže vymezit úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti a způsoby jejich hodnocení z titulu hluchoslepoty. Na jaře 2006 vytvořila pracovní skupina LORM stávající ze speciálních pedagogů a sociálních terénních pracovníků spolu s expertkou z Velké Británie, paní Anne de Voil, návrh české

definice hluchoslepoty. Tento odborný materiál bude zaslán na MPSV s cílem legislativního uznání hluchoslepoty jako jedinečného postižení a zajištění adekvátního posouzení specifických potřeb hluchoslepých při posuzování sociální situace v souvislosti s přidělováním příspěvku na péči. Jedním z hlavních cílů našich snah je pozměnit vnímání hluchoslepoty jako pouhého vyčíslování zrakové a sluchové ztráty postavené výlučně na lékařském hledisku. V rámci všech těchto aktivit se snažíme hájit práva a zájmy Vás, hluchoslepých osob, a zlepšit Vaše postavení v naší společnosti.

Samozřejmě ruku v ruce s probíhajícími změnami usilujeme také o zvyšování kvality našich služeb, a proto jsme se v minulých letech mimo jiné více zaměřili na standardy kvality sociálních služeb. Standardy jsou určitým měřítkem pro hodnocení kvality služeb a jsou formulovány na velmi obecné úrovni. Všichni poskytovatelé si stanoví ve své dokumentaci svá vlastní kritéria - např. cíle služeb, poslání, cílovou skupinu uživatelů, kapacitu, postupy, jak zajistit respektování práv uživatelů služeb, způsob a principy poskytování služeb a další vnitřní pravidla. S touto dokumentací jste seznamováni při objednávání si služeb na každý kalendářní rok formou písemné Dohody. Mezi tyto dokumenty např. patří Etický kodex, Práva a povinnosti poskytovatele a uživatele služeb, Závazek mlčenlivosti a mnohé další dokumenty. Naše standardy Vám představíme v některém dalším čísle bulletinu Doteky.

Na následujících stránkách Vám přinášíme zatím dostupné a ověřené informace k zákonu č. 108/2006 o sociálních službách. Jak víte, nacházíme se však v přechodovém období. Proto neberte, prosím, tento materiál za konečný. Zákon byl schválen v březnu 2006 s platností od 1. 1. 2007. V současné době se připravují prováděcí předpisy k zákonu, jejichž znění zatím nebylo zveřejněno. Vnější připomínkové znění k nim bude probíhat až v červnu, informační kampaň k novému zákonu plánuje Ministerstvo práce sociálních věcí (MPSV) pro pracovníky krajských a obecních úřadů na červen a pro poskytovatele a uživatele až na září. Doposud nebyly zveřejněny podmínky financování pro poskytovatele na rok 2007...

Proto Vás chci ujistit, že o všech významných novinkách Vás budeme tak jako doposud včas a průběžně informovat na stránkách bulletinu Doteky, případně v další mimořádné příloze, formou seminářů v našich Poradenských centrech LORM a také na bezbariérových stránkách www.lorm.cz.

Na závěr chci poděkovat Ing. J. Hrdé z Pražské organizace vozíčkářů za poskytnutí cenných materiálů k novému zákonu a za konzultace při přípravě mimořádné přílohy.

Těším se na Vaše názory a ohlasy k zákonu o sociálních službách,

Petra Zimermanová
ředitelka LORM – Společnosti pro hluchoslepy

ZÁKON JE VELKÁ ZMĚNA V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

- Zákon o sociálních službách přináší největší změnu v sociální oblasti od dob Marie Terezie. Tato změna nastane **1. ledna 2007**.
- Pro uživatele je v zákoně **jednatřicet nových typů sociálních služeb**, které dosud nebyly uzákoněny.
- Uživatel dostane **v hotovosti příspěvek na péči**, s jehož přispěním si bude moci sociální službu nakupovat.

CO SE ROZUMÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBOU

- Sociální služba, jak říká zákon, je činnost nebo soubor činností, jimiž se zajišťuje pomoc osobám v nepříznivé sociální situaci. Rozsah a forma pomoci musí zachovávat lidskou důstojnost, musí působit na osoby aktivně a motivovat je k činnostem, které neprodlužují nebo nezhoršují jejich nepříznivou sociální situaci, a musí zabraňovat jejich sociálnímu vyloučení.

ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- Zákon rozeznává zejména tato zařízení sociálních služeb: centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy pro osoby s chronickou duševní nemocí nebo se závislostí na návykových látkách, chráněné bydlení, azylové domy, domy na půl cesty, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity, sociální poradny.

- Sociální služby jsou buď pobytové, ambulantní, nebo terénní. **Pobytovými službami** se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. **Ambulantními službami** se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování. **Terénními službami** se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.
- Sociální služba je soustava vybraných **základních činností**: např. pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu; pomoc při zajištění chodu domácnosti; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; poradenství; zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při prosazování práv a zájmů a další.

ROZDĚLENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- **Sociální služby se dělí na služby sociální péče, služby sociální prevence a sociální poradenství.**

Služby sociální péče

Služby sociální péče napomáhají osobám se stabilizovaným zdravotním stavem zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Mezi služby sociální péče patří:

- osobní asistence
- pečovatelská služba
- tísňová péče
- průvodcovské a předčitatelské služby
- podpora samostatného bydlení
- odlehčovací služby
- centra denních služeb
- denní stacionáře
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče

Služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou jím ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky, způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů. Služby sociální prevence jsou:

- raná péče
- telefonická krizová pomoc
- tlumočnické služby
- azylové domy
- domy na půl cesty
- kontaktní centra
- krizová pomoc
- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- noclehárny
- služby následné péče
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- terapeutické komunity
- terénní programy
- sociální rehabilitace

Sociální poradenství

Sociální poradenství poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a zahrnuje též sociální práci s osobami se specifickými potřebami. Součástí odborného poradenství jsou i půjčovny kompenzačních pomůcek.

NĚKTERÉ SLUŽBY ZDARMA, JINÉ ZA ÚHRADU

- Zdarma, tj. bez úhrady nákladů, budou podle zákona poskytovány následující služby: sociální poradenství, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, krizová pomoc, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, terénní programy, sociální rehabilitace, sociální služby v kontaktních centrech a nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež, služby sociálně terapeutických dílen.
- Ostatní služby budou podle zákona poskytovány za částečnou nebo plnou úhradu; ceny služeb budou „zastropované“, tj. jejich nejvyšší požadovatelná cena ze strany poskytovatele bude omezena prováděcím předpisem.

KDO MÁ NÁROK NA PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

- Nárok na příspěvek na péči má **každý, kdo je v nepříznivé sociální situaci**. To není hmotná nouze (nedostatek peněz), ale znamená to, že člověk potřebuje fyzickou pomoc nebo dohled druhé osoby nebo sociální službu k tomu, aby mohl žít ve společnosti způsobem, který je běžný.
- **Dítě do jednoho roku** na příspěvek na péči nárok nemá, ačkoliv výše uvedenou pomoc také potřebuje.
- O příspěvku na péči **rozhoduje obecní úřad** obce s rozšířenou působností.

JAK SE POSUZUJE NÁROK NA PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

- Jak moc je sociální situace nepříznivá se odrazí v tom, do jakého **stupně závislosti** je žadatel zařazen.
- Při posuzování se bere v úvahu nepříznivý **zdravotní stav žadatele**. Na základě vyjádření praktického i odborných lékařů, případně funkčního vyšetření, jej vyhodnotí lékař úřadu práce v místě bydliště žadatele.
- Dále obecní úřad obce s rozšířenou působností provádí **sociální šetření**, při němž sociální pracovník v domácím prostředí zkoumá, jak je žadatel soběstačný a schopný samostatného života.
- Potřeba pomoci, tedy míra závislosti, přitom **vychází z úkonů běžného každodenního života**, při nichž potřebuje žadatel pomoc nebo dohled.

- Úkony, které se posuzují, jsou **vyjmenovány v zákoně** (je jich celkem 36) a podrobněji uvedeny **ve vyhlášce**. Tam jsou také postupy, které musí posuzovatelé dodržovat.

Při posuzování péče o vlastní osobu pro účely stanovení stupně závislosti a stupně příspěvku se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) příprava stravy,
- b) podávání, porcování stravy,
- c) přijímání stravy, dodržování pitného režimu,
- d) mytí těla,
- e) koupání nebo sprchování,
- f) péče o ústa, vlasy, nehty, holení,
- g) výkon fyziologické potřeby včetně hygieny,
- h) vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh,
- i) sezení, schopnost vydržet v poloze v sedě,
- j) stání, schopnost vydržet stát,
- k) přemísťování předmětů denní potřeby,
- l) chůze po rovině,
- m) chůze po schodech nahoru a dolů,
- n) výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení,
- o) oblékání, svlékání, obouvání, zouvání,
- p) orientace v přirozeném prostředí,
- q) provedení si jednoduchého ošetření,
- r) dodržování léčebného režimu.

Při posuzování soběstačnosti pro účely stanovení stupně závislosti a stupně příspěvku se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) komunikace slovní, písemná, neverbální,
- b) orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí,
- c) nakládání s penězi nebo jinými cennostmi,
- d) obstarávání osobních záležitostí,
- e) uspořádání času, plánování života,
- f) zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku,
- g) obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování),
- h) vaření, ohřívání jednoduchého jídla,
- i) mytí nádobí,
- j) běžný úklid v domácnosti,
- k) péče o prádlo,
- l) přepírání drobného prádla,

- m) péče o lůžko,
 - n) obsluha běžných domácích spotřebičů,
 - o) manipulace s kohouty a vypínači,
 - p) manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří,
 - q) udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady,
 - r) další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.
- Pokud je žadatel schopen zvládnout některý z úkonů jen **částečně, považuje se** takový úkon pro tohoto žadatele za **nezvládnutelný**.
 - **Počet úkonů**, které žadatel nezvládne, určuje, do jakého stupně bude zařazen a přidělení výše příspěvků:
 - a) stupeň I (lehká závislost): 12 úkonů;
2 000 Kč měsíčně
 - b) stupeň II (středně těžká závislost): 18 úkonů;
4 000 Kč měsíčně
 - c) stupeň III (těžká závislost): 24 úkonů;
8 000 Kč měsíčně
 - d) stupeň IV (úplná závislost): 30 úkonů;
11 000 Kč měsíčně

JAK PŘÍSPĚVEK NA PÉČI ZÍSKÁ ŽADATEL, KTERÝ JEJ SICE POTŘEBUJE, ALE NEMÁ PŘIZNANÉ ŽÁDNÉ ZVÝŠENÍ DŮCHODU PRO BEZMOCNOST A NENÍ NOSITELEM PRŮKAZKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- Žadatel **požádá na obecním úřadě** obce s rozšířenou působností o příspěvek.
- **Obecní úřad** obce s rozšířenou působností **zašle příslušnému úřadu práce** žádost o posouzení stupně závislosti žadatele; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žadatelovy žádosti o příspěvek.
- Poté, co **žadatele úřad práce**, kam podle bydliště patří, **vyzve**, podrobí se výše uvedenému posuzování, a to ve lhůtě, kterou úřad práce určí.
- Žadatel je povinen jednak na výzvu obecního úřadu **osvědčit skutečnosti**, které mají vliv na rozhodnutí o příspěvku, a jednak do 8 dnů **hlásit změny**, které v nich případně nastaly.

JAK PŘÍSPĚVEK NA PÉČI ZÍSKÁ ŽADATEL, KTERÉMU JIŽ ZVÝŠENÍ DŮCHODU PRO BEZMOCNOST PŘIZNÁNO BYLO

- Když ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona žadateli náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost, je **automaticky zařazen**, tj. bez posouzení, následujícím způsobem:
 - a) ve stupni I (ZP - lehká závislost), jde-li o osoby částečně bezmocné (příspěvek ve výši 2000 Kč měsíčně);
 - b) ve stupni II (ZTP - středně těžká závislost), jde-li o osoby převážně bezmocné (4000 Kč měsíčně);
 - c) ve stupni III (ZTP/P - těžká závislost), jde-li o osoby úplně bezmocné (8000 Kč měsíčně).
- To, že je žadatel zařazen automaticky do stupně závislosti, **neznamena**, že vše ostatní bude také probíhat automaticky!

O VYPLÁCENÍ PŘÍSPĚVKU SE MUSÍ POŽÁDAT

- Žádat se bude na **formulářích MPSV**, které budou k vyzvednutí na obecním úřadě
- **Na žádosti** musí být zejména uvedeno:
 - a) sdělení, že jde o žádost o příspěvek na péči;
 - b) jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování;
 - c) místně příslušný **obecní úřad obce s rozšířenou působností**.
- K žádosti bude třeba přiložit **potvrzení** o tom, že žadateli bylo zvýšení důchodu pro bezmocnost vypláceno, a to **v poslední prosincové splátce**.
- **Potvrzení by měla vydat Česká správa sociálního zabezpečení. O vydání tohoto dokladu bude nutné Českou správu sociálního zabezpečení také požádat.**
- Žádost musí dále obsahovat:
 - d) **označení toho, kdo žadateli poskytuje nebo bude poskytovat péči**, pokud je tato skutečnost známa při podání žádosti;
 - e) **určení, jakým způsobem má být příspěvek vyplácen.**

ZVLÁŠTNÍ POSTUP JE TAKÉ U OSOB, KTERÉ SICE MAJÍ PŘÍZNANÝ STUPEŇ BEZMOCNOSTI, AVŠAK JSOU ÚPLNĚ ZÁVISLÉ

- Jde o osoby, které mají **obvykle přiznaný 3. stupeň** bezmocnosti (ZTP/P), takže budou automaticky zařazeni do III. stupně závislosti.
- Pokud však usoudí, že jejich potřeba péče je ještě vyšší, **mohou požádat o posouzení stupně závislosti**.
- Žadatel požádá na obecním úřadě obce s rozšířenou působností o posouzení, podrobí se sociálnímu šetření a vyčká na výzvu úřadu práce, že tam má být posouzen.
- IV. stupeň závislosti bude žadateli přiznán, jestliže potřebuje **každodenní pomoc nebo dohled** při více než 30 úkonech péče, a bude dostávat příspěvek 11 000 Kč.

U DĚTÍ DO 18 LET VĚKU JE TO JINAK

- Děti nemají zvýšení důchodu pro bezmocnost, takže jim **nemůže být přiznán** stupeň závislosti automaticky.
- Za dítě musí o příspěvek na péči **žadat rodiče nebo zákonný zástupce**.
- Požaduje se **méně úkonů a vyplácí se jiná částka**:
 - a) stupeň I (lehká závislost): 5 úkonů; 3 000 Kč
 - b) stupeň II (středně těžká závislost): 10 úkonů; 5 000 Kč
 - c) stupeň III (těžká závislost): 15 úkonů; 9 000 Kč
 - d) stupeň IV (úplná závislost): 20 úkonů; 11 000 Kč

JAK POSTUPOVAT, KDYŽ O ŽADATELE PEČOVALA OSOBA BLÍZKÁ, KTERÁ POBÍRALA PŘÍSPĚVEK PŘI PÉČI O OSOBU BLÍZKOU NEBO JINOU (PPOB)

- Osobám **starším 80 let**, které mají zvýšení důchodu o **částečnou bezmocnost** a o něž pečuje fyzická osoba pobírající příspěvek při péči o blízkou a jinou osobu - tedy PPOB, náleží příspěvek na péči podle stupně závislosti II (středně těžká závislost).
- Osobám **převážně bezmocným**, o něž pečuje fyzická osoba, náleží namísto PPOB po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvek na péči podle stupně závislosti III (těžká závislost).

- **Po uplynutí 2 let** náleží osobám popsaným v předchozím odstavci příspěvek na péči ve výši podle stupně závislosti stanoveného na základě kontroly **posouzení zdravotního stavu**.
- V těchto případech bude nutné doložit, že:
 - a) **zvýšení důchodu pro bezmocnost** žadateli náleželo k datu účinnosti zákona,
 - b) pečující osobě byl vyplácen **PPOB**.
- Toto potvrzení je oprávněn vydat **obecní úřad s rozšířenou působností** - o doklad bude nutné požádat.

U DĚTÍ DO 18 LET VĚKU JE TO OPĚT JINAK

- Dítě, jehož rodiče pobírají PPOB, se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve **stupni III** (těžká závislost; příspěvek na péči 9000 Kč měsíčně). Zde také postačuje **potvrzení obecního úřadu s rozšířenou působností**.
- Totéž se vztahuje i na **opatrovníky** osob, které byly zbaveny či mají omezení způsobilosti k právním úkonům a na **zákonné zástupce** nezletilých dětí. Také oni musí **o příspěvek požádat**.
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností totiž zahajuje řízení **z moci úřední** jen v případech, kdy osoba není schopna samostatně jednat a nemá zástupce.
- Stejný postup by měli volit rodiče, jejichž dítě se zdravotním postižením dosáhne **v letošním roce zletilosti**.

DŮLEŽITÉ RADY

- Ti, kdo nesplňují ani jednu z uvedených podmínek, si mohou **ještě letos požádat** o zvýšení důchodu pro bezmocnost nebo o příspěvek při péči o blízkou či jinou osobu, případně o obě tyto dávky. Jejich situace pak bude stejná jako ve shora uvedených případech.
- Když ten, kdo pobírá příspěvek na péči, uvede na žádosti jako pečující osobu někoho, kdo s ním bydlí ve společné domácnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá pečujícímu na jeho žádost potvrzení prokazující dobu této péče **pro účely zdravotního a důchodového pojištění**.

DODATKY, KTERÉ JSOU TAKÉ DŮLEŽITÉ

- Proti postupům a výsledkům posuzování a rozhodnutí **se lze odvolat**. Žadatel to může učinit na krajském úřadě.
- **Příspěvek na péči** může být přiznán a **vyplácen** nejdříve od

počátku kalendářního měsíce, ve kterém **bylo zahájeno řízení** o jeho přiznání. **Nevyplácí se zpětně od vzniku nároku.**

- Příspěvek na péči vyplácí obec s rozšířenou působností **měsíčně**, a to v kalendářním měsíci, za který náleží.
- Výplata příspěvku na péči může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek na péči může být **odňat nebo nepřiznán**, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v zákoně.
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností **kontroluje, zda příspěvek na péči byl využit na zajištění pomoci** a zda osobě, které byl příspěvek přiznán, je poskytována pomoc odpovídající stanovenému stupni závislosti.
- Příspěvek na péči se **nezapočítává do příjmu** osoby.
- Příspěvek na péči se bude **valorizovat**.

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB BUDOU POTŘEBOVAT OPRÁVNĚNÍ

- Poskytovatelé budou potřebovat tzv. oprávnění k poskytování sociálních služeb.
- Sociální služby budou poskytovat právnické a fyzické osoby, obce, kraje a MPSV (provozovatel pěti zařízení).
- Všichni poskytovatelé si budou rovni, v rozdělování peněz by měla rozhodovat kvalita a potřebnost služby, nikoli zda zařízení zřizuje obec nebo občanské sdružení.

REGISTRACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- Oprávnění poskytne krajský úřad.
- Pro získání oprávnění bude potřeba podat písemnou žádost a doložit bezúhonnost a odbornou způsobilost poskytovatele.
- Poskytovatel sociálních služeb bude povinen před započítáním poskytování uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb.
- Registraci poskytovatelů bude provádět krajský úřad.
- Úřad může registraci zrušit, pokud přestane poskytovatel splňovat stanovené podmínky nebo pokud dostane správní pokutu za porušení povinností poskytovatele služeb.
- Registr poskytovatelů bude veřejně přístupný, což zajistí MPSV.

POVINNOSTI POSKYTOVATELE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Poskytovatel sociálních služeb bude muset:

- zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, cílech a způsobu poskytování sociálních služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby;
- zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů osob, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby;
- plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby a hodnotit průběh poskytování sociální služby za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich zdravotní stav a druh poskytované sociální služby, nebo za účasti jejich zákonných zástupců;
- vést evidenci žadatelů o sociální službu.

POVINNOST MEZI UŽIVATELEM A POSKYTOVATELEM UZAVŘÍT SMLOUVU

- Mezi uživatelem a poskytovatelem musí být uzavřena písemná smlouva o poskytnutí služby s výjimkou poradenství.
- Smlouva musí obsahovat označení smluvních stran, druh sociální služby, místo a čas poskytování sociální služby, výši úhrady za sociální službu a způsob jejího placení, ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb, výpovědní důvody a výpovědní lhůty a dobu platnosti smlouvy.
- Poskytovatel může odmítnout uzavření smlouvy v případech, že neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá; nebo z důvodu nedostatečné kapacity; případně pokud zdravotní stav osoby požadující pobytovou službu, to vylučuje.

INSPEKCE KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- Inspekci kvality poskytování sociálních služeb se rozumí systematické ověřování a hodnocení postupů a metod užívaných při poskytování sociálních služeb.
- Postupy, metody a jejich výsledky jsou při inspekci srovnávány se standardy kvality sociálních služeb jako obecně uznávanými

postupy a metodami při poskytování sociálních služeb s přihlédnutím k ekonomickým možnostem.

- Inspekci provádějí právnické osoby a fyzické osoby na základě akreditace udělené ministerstvem.
- Splní-li poskytovatel stanovené podmínky, dostane osvědčení o kvalitě poskytování sociálních služeb. Výsledek se zapíše do registru poskytovatelů služeb.

PŘEDPOKLADY PRO VÝKON POVOLÁNÍ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH A PRO VÝKON POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA

- V sociálních službách vykonávají odbornou činnost tito pracovníci: sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci
- Kvalita sociálních služeb a efektivita sociální práce je založena především na odbornosti jednotlivých pracovníků.
- Podmínkou výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách je odborná způsobilost, bezúhonnost a zdravotní způsobilost.
- **Sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách** budou muset splňovat kvalifikační předpoklady a celoživotně se vzdělávat.
- Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání v oboru sociální práce.
- Sociální pracovník má povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci.

DOPADY ZÁKONA NA OSTATNÍ LEGISLATIVU

- Přijetí zákona o sociálních službách se dotkne také několika zákonů, o jejichž podstatných změnách Vás budeme včas informovat.

ZDROJE

Zákon č. 108/2006 o sociálních službách; Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách, Důvodová zpráva k zákonu o sociálních službách, 2005; podklady od Ing. J. Hrdé k zákonu o sociálních službách.

Vydává:

LORM – Společnost pro hluchoslepé, Zborovská 62, 150 00 Praha 5.

tel: 257 314 012; fax: 257 325 478, e-mail: info@lorm.cz, web: www.lorm.cz